

نوشته

فرد وارد

ترجمه

شیما شمالی

با همکاری

بهبروز فرهنگت‌جاه

نگهداری جواهرات

نگهداری
نشر نگاه معاصر

فهرست

۵	کهریا
۶	انواع بریل، به جز زمرد
۸	کلسدونی
۱۰	مرجان
۱۱	زیرکن کوبیک
۱۳	الماس
۱۴	زمرد
۱۶	گرونا
۱۷	گوهرهای مختلف و متفرقه
۲۰	عاج
۲۲	یشم، ژادئیت
۲۴	یشم، نفریت
۲۵	لایس لازولی (لاجورد)
۲۷	فلزات
۲۸	اپال
۳۰	مروارید
۳۲	محصولات صدف مروارید
۳۴	پریدوت (زبرجد)
۳۵	کوارتز
۳۷	یاقوت و سافیر
۳۹	اسپیتل
۴۰	تانزانیت
۴۲	توپاز
۴۴	تورمالین
۴۵	فیروزه
۴۷	مقیاس سختی موس
۴۹	واژه‌نامه‌ی تخصصی
۵۱	مجموعه کتاب‌های جواهر فرد وارد
۵۳	فهرست اعلام



کهربا

از آنجا که سنگ‌های قیمتی ویژگی‌های مختلفی دارند، تنها یک روش مطمئن برای مراقبت آن‌ها وجود ندارد. بیشتر روش‌ها به سختی، استحکام و میزان آسیب‌پذیری گوهرها در برابر حرارت، نور و اسیدها بستگی دارند. با به کار بردن تمام توصیه‌ها و پیشنهادات بی‌خطر در این کتاب، سنگ‌های قیمتی و جواهرات شما سالم باقی مانده و برای دهه‌های متمادی نو به نظر خواهند رسید.

کهربا

کهربا صمغ فسیل شده (سنگواره) متعلق به درختان کاج کهن است. این ماده را در هر منطقه‌ای که درختان کاج میلیون‌ها سال پیش می‌رویده‌اند، می‌توان یافت. واژه‌ی **الکتریسیته** از نام یونانی کهربا یعنی **الکترون** گرفته شده، زیرا با مالش کهربا، الکتریسیته ساکن تولید می‌شود.

کهربا محبوبیتی بی‌نظیر داشته و بهای آن به خاطر انتشار کتاب و نمایش فیلم **پارک ژوراسیک**، که با استقبال گسترده مردم روبرو شد، افزایش یافت. موضوع اصلی داستان گفته شده این است که امروزه دایناسورها را می‌توان به کمک DNA به دست آمده از حشرات به دام افتاده در

کهربا دوباره زنده کرد. بعد از تولید و پخش فیلم مزبور، قیمت عمده‌فروشی کهربای دارای حشرات به شدت افزایش یافت. حشراتی که در داخل کهربا حفظ شده باشند، وجود دارند اما تعدادشان به نسبت اندک است. ویژگی مشترک کهرباها یعنی وجود پولک‌های صفحه‌ای خورشیدمانند که به ارزش و اعتبار کهربا می‌افزاید، درز و ترک‌هایی است که بر اثر حرارت دادن کهربا به وجود می‌آیند.

انواع بریل، به جز زمرد

منابع اصلی و عمده‌ی دستیابی اقتصادی به کهربا عبارتند از: سواحل بالتیک آلمان و لهستان، روسیه، جمهوری دومینیکن و کلمبیا. از آنجا که کهربا از ماده‌ای زنده و جاندار به دست می‌آید، اصطلاح «آلی» به آن اطلاق می‌شود درست مانند مروارید، مرجان، کهربای سیاه (شبق) و عاج. کار کردن با آن در مقایسه با سایر سنگ‌های قیمتی بلورین، دقت و ملایمت بیشتری می‌طلبد. اگر انگشتری از کهربا دارید مراقب باشید، زیرا به راحتی پلاستیک خراش برمی‌دارد. در واقع، کهربای بدلی معمولاً پلاستیکی است.

کهربا با رنگ‌هایی از زرد روشن گرفته تا قهوه‌ای تیره، نارنجی، قرمز و گاهی اوقات متمایل به سبز یا آبی ممکن است شفاف تا مات باشد. با گذشت زمان ممکن است تیره شده، ترک بردارد.

کهربا را فقط با آب صابون گرم تمیز کنید، آن را آب‌کشی کرده و با پارچه‌ای نرم به آرامی خشک کنید. کهربا را در آب خیس نکنید. از پاک‌کننده‌های تجاری، مواد شیمیایی یا برس‌ها استفاده نکنید. به یاد داشته باشید که کهربا نرم و آسیب‌پذیر است باید با احتیاط با آن کار کرد.



فراصوتی: استفاده نشود. حرارت: حتی اگر کم هم باشد کهربا را ذوب می‌کند.
مضر: مواد شیمیایی، ساینده‌ها، حلال‌ها، عطرها و مواد آرایشی. برس‌ها یا پاک‌کننده‌های مکانیکی.
سختی: ۲-۵/۲. قابل استفاده: آب‌صابون گرم.
استحکام: کم.

انواع بریل، به جز زمرد

بریل نوعی کانی است که انواع متعدد دارد. اغلب انواع بریل در بین جواهرات با رنگ از یکدیگر متمایز می‌شوند که این تغییر رنگ‌ها مربوط به تغییرات جزئی در ترکیب شیمیایی آن‌هاست.

آکوامارین (Aquamarine) (شکل سمت راست)، معروف‌ترین نوع بریل بعد از زمرد است (صفحه‌ی ۱۴)، که روزگاری نماد خوشبختی و جوانی جاودانه محسوب



انواع بریل، به جز زمرد

می‌شد. یونانیان نخستین بار کاربرد آکوامارین را بین سال‌های ۴۸۰ و ۳۰۰ قبل از میلاد به ثبت رسانده‌اند. نام این گوهر از دو واژه‌ی لاتین به معنای «آب» و «دریا» گرفته شده که برای جواهرات آبی متمایل به سبز تا سنگ‌های قیمتی آبی-سبز با تهرنگ روشن مصداق دارد. به منظور فروش هرچه بیشتر، اغلب آکوامارین‌ها را حرارت می‌دهند تا رنگشان از متمایل به سبز، به آبی تغییر یابد.

هلیودور (Heliodor) که بریل طلایی نیز نامیده می‌شود ممکن است طلایی، زرد مایل به سبز تا زرد متمایل به نارنجی باشد. این نام از واژه‌های یونانی به معنای «موهبت» و «خورشید» گرفته شده است. در اروپای قرون وسطا اعتقاد بر این بود که هلیودور تنبلی را درمان می‌کند.

مورگانیت (Morganite) نوعی بریل نسبتاً جدید است. این نوع که اولین بار به سال ۱۹۰۲ در ماداگاسکار استخراج شد، گوهری به رنگ صورتی یا قرمز مایل به ارغوانی روشن است که گوهرشناس معروف آمریکایی به نام جرج اف. کونز (George F. Kunz) به افتخار سرمایه‌گذار آن جی. پی. مورگان (J. P. Morgan) آن را مورگانیت نامید.

بریل سرخ یا بیکس بیت (Bixbite) (تصویر سمت چپ)، کمیاب‌ترین نوع بریل است که معمولاً با یاقوت سرخ اشتباه گرفته می‌شود. بریل سرخ که فقط در معدن کوچکی در یوتا (Utah) یافت می‌شود، علاقه‌مندانی دارد که آن را در حد پرستش دوست می‌دارند و نیز کلکسیونرهایی که مایلند مبالغ هنگفتی برای قطعه‌ای زیبا یا خوب تراش داده شده از آن پردازند. رنگ محبوب این نوع بریل دیدنی، قرمز پررنگ است.

بریل سبز (Green beryl)، روشن‌تر، کم‌رنگ‌تر یا زردتر از آن است که بتوان آن را زمرد نامید (اگرچه بریل سبز اغلب به نام زمرد فروخته می‌شود). رنگ بریل سبز به خاطر وجود عنصر آهن در آن است در حالی که کرومیوم و یا وانادیوم علت رنگ سبز شاخص زمرداند. بریل اغلب به صورت بلورهای نسبتاً پاک (بدون ناخالصی) و درشت رشد می‌کند. تمام بریل‌های نام برده در بالا شفاف تا نیم‌شفافند. اگر بریل ادخال بسیار یا ترک‌خوردگی فراوان نداشته باشد، معمولاً در پاک‌کننده‌های فراصوتی سالم می‌ماند. اگر نگران آسیب دیدن بریل هستید،

